

Nota 'Waardering en afschrijving'

Gemeente Zwijndrecht

Inleiding	3
<i>Aanleiding</i>	3
<i>Doelstelling</i>	3
<i>Wettelijk kader</i>	3
<i>Leeswijzer</i>	3
Algemene regels en keuzes	4
<i>Algemene regels</i>	4
<i>Algemene keuzes</i>	4
Soorten activa	7
<i>Riolering</i>	7
<i>Wegen</i>	7
<i>Openbare verlichting</i>	7
<i>Rioolgemalen</i>	8
<i>Groen</i>	8
<i>Beschoeiingen</i>	8
<i>Sportvelden</i>	9
<i>Gebouwen</i>	9
Bijzondere onderwerpen	10
<i>Componentenbenadering</i>	10
<i>Jaarinvesteringsbudget</i>	10
<i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</i>	10
Bijlagen	11
<i>Overzicht levensduur en activeringsgrens</i>	12
<i>Beslisboom riolering</i>	13
<i>Beslisboom wegen</i>	14

Inleiding

Aanleiding

Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet stelt de raad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid en beheer vast. Dit heeft gestalte gekregen in de 'Financiële Verordening' van de gemeente Zwijndrecht. In artikel 7 van deze verordening is bepaald dat het college de raad een nota waardering en afschrijving aanbiedt.

De huidige nota 'Waardering en afschrijving' is in werking getreden vanaf begrotingsjaar 2004 gelijktijdig met het in werking treden van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV heeft zich daarna verder ontwikkeld en in december 2017 is er een notitie Materiële vaste activa gepubliceerd door de Commissie BBV. Met deze nieuwe nota 'Waardering en afschrijving' sluiten wij aan bij huidig geldende regelgeving.

Doelstelling

De doelstelling van de nota 'Waardering en afschrijving' is het formuleren van beleid en het vastleggen van uniforme regels voor waardering en afschrijving van vaste activa. De basis voor het waarden en afschrijven is opgenomen in het BBV en de notitie waardering Materiële vaste activa. Deze basis laat ruimte voor interpretatie en eigen keuzes. In deze nota 'Waardering en afschrijving' gaan wij in op deze interpretatie en eigen keuzes om het 'grijze gebied' in de wet- en regelgeving zo duidelijk mogelijk te maken. Het 'grijze gebied' zit hem vooral in het onderscheid onderhoud en vervanging. Wanneer wordt iets aangeduid als onderhoud en wanneer als vervanging. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de praktijk van alledag ten aanzien van het investeren in en het beheren van onze vaste activa.

Wettelijk kader

De nota 'Waardering en afschrijving' is primair bedoeld als kaderstellend instrument voor de raad. Deze nota is een uitwerking van artikel 7 van de Financiële verordening gemeente Zwijndrecht en van de bepalingen uit het BBV.

Leeswijzer

Na de inleiding gaan we in het volgende hoofdstuk in op de algemene regels en algemene keuzes omtrent het waarden en afschrijven van vaste activa. Vervolgens zetten we voor de belangrijkste soorten vaste activa onze interpretaties en keuzes uiteen. Als laatste behandelen we een aantal bijzondere onderwerpen omtrent het waarden en afschrijven van vaste activa. In de bijlage is een overzicht opgenomen van de afschrijvingstermijnen van de meest voorkomende vaste activa.

Algemene regels en keuzes

We beginnen dit hoofdstuk door de algemene regels omtrent het waarderen en afschrijven van vaste activa uit het BBV neer te zetten. Vervolgens zetten we de algemene keuzes uiteen.

Algemene regels

Investering

Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten.

Vervolginvestering

Bij een bestaand actief is sprake van een investering indien de uitgaven:

- leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of
- leiden tot een levensduurverlenging; en/of
- aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijv. investeringen in een gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften).

Afschrijven

Afschrijven is het op een methodische wijze in de boekhouding (verslaglegging en verslaggeving) tot uitdrukking brengen van de waardedaling van een kapitaalgoed over een bepaalde periode.

Onderhoud

Wanneer uitgaven worden gedaan ten behoeve van het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, dan is er sprake van onderhoud.

Klein onderhoud

Preventieve maatregelen en dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau.

Groot onderhoud

Uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object.

Algemene keuzes

Activeringsgrens

Uit oogpunt van het in de hand houden van de administratieve lasten is het van belang om aan te geven welke ondergrens gehanteerd wordt voor het activeren van investeringen. Bij het hanteren van een activeringsgrens, moet de verplichting tot het activeren van investeringen in acht worden genomen. Het is niet toegestaan om de activeringsgrens zodanig hoog te stellen dat hierdoor (bepaalde typen) activa individueel of in totaal in materiële omvang buiten de balans worden gehouden.

Wij hanteren een activeringsgrens van € 50.000. Voor gronden en terreinen en financiële vaste activa hanteren we geen activeringsgrens. Dit om deze vaste activa inzichtelijk te hebben in de financiële

administratie. De activeringsgrens is inclusief de kostenverhogende BTW (de BTW voor zover deze niet verrekenbaar is via aangifte of compensabel is volgens de Wet op het BTW-compensatiefonds).

Activeren van rente

In de vervaardigingsprijs kan de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. Wij rekenen geen rente toe aan de vervaardigingsprijs van vaste activa.

Indirecte kosten toerekenen

In de vervaardigingsprijs kan een redelijk deel van de indirecte kosten worden opgenomen. Wij rekenen de werkelijke gemaakte uren toe aan de vervaardigingsprijs van vaste activa in riolering en wegen.

Afschrijvingsmethode

Het BBV schrijft geen afschrijvingsmethode voor. Voor de keuze van de methode is het echter van belang om de vermindering van de boekwaarde en de op de balans opgenomen restant boekwaarde, zo goed mogelijk te benaderen. De gemaakte keuze dient voor gelijksoortige activa, vanuit de gedachte van een bestendige gedragslijn, eensluidend te zijn. Wij schrijven in principe af volgens de lineaire methode. In uitzonderingsgevallen schrijven wij af volgens de annuïtaire methode. Dit kan voorkomen bij vastgoed dat verhuurt wordt (door de jaarlijkse vaste kapitaallasten is het eenvoudiger een huurprijs te bepalen) en bij belastingen en heffingen.

Lineaire afschrijving

Ieder jaar wordt hetzelfde bedrag (of percentage van de aanschafwaarde) afgeschreven. De vermindering van de boekwaarde is daarmee boekhoudkundig ieder jaar gelijk, maar de jaarlijkse rentelast wordt ieder jaar lager.

Annuïtaire afschrijving

Bij annuïtaire afschrijving is er sprake van een jaarlijks gelijk blijvende annuïteit. Deze annuïteit bestaat uit rente en afschrijving. De rente wordt berekend over de boekwaarde. Door de afschrijving vermindert de boekwaarde en daarom vermindert ook de rentecomponent. Vanwege de gelijkblijvende annuïteit neemt de afschrijving ieder jaar toe. Bij deze methode zijn de afschrijvingen aan het begin laag en aan het einde hoog.

Moment van starten van afschrijven

Voor het moment van beginnen met afschrijven is de gemeente, binnen de regels van het BBV, vrij in haar keuze. Wij schrijven af vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt of verworven wordt.

Nagekomen lasten en baten

Het kan voorkomen dat een actief gereed/verworven is, maar dat er nog opleverpunten, onderhoudstermijn groen naar aanleiding van de vervanging, facturatie- of juridische twistpunten zijn. Dit doet niks af aan het feit dat een actief slijtage ondervindt en dus met afschrijven begonnen wordt. De nagekomen lasten en baten worden gecorrigeerd op de boekwaarde van het actief.

Restwaarde

De restwaarde is de schatting, tegen het prijspeil van het moment van ingebruikname, van de opbrengst die na de gebruiksduur nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.

Alleen bij vastgoed hanteren wij een restwaarde. Deze restwaarde is gebaseerd op de (geschatte) WOZ-waarde in het jaar na oplevering. Daarbij hanteren we de volgende categorieën:

Categorie 1: kantoren afschrijven tot 50% van de WOZ waarde

Categorie 2: bedrijfsruimten (anders dan kantoren), sportcomplexen, multifunctionele accommodaties, wijk-/buurtcentra en woningen afschrijven tot 25% van de WOZ waarde

Categorie 3: voor al het andere vastgoed hanteren we geen restwaarde.

Afwijking van beleid

Afwijkingen/aanvullingen van beleid zijn toegestaan mits onderbouwd en bekrachtigd middels een raadsbesluit.

Soorten activa

Riolering

Investering of exploitatie

Op basis van de beslisboom in de bijlage wordt aan de hand van gegevens uit het beheersysteem besloten om riolering te vervangen en als investering aan te merken. Alle andere werkzaamheden worden als onderhoud geclassificeerd en komen ten laste van de exploitatie.

Activeringsgrens

We hanteren voor riolering de algemene activeringsgrens.

Afschrijven

De afschrijvingstermijn van riolering betreft 50 jaar.

Wegen

Investering of exploitatie

Op basis van de beslisboom in de bijlage wordt aan de hand van gegevens uit het beheersysteem besloten om wegen te vervangen en als investering aan te merken. Alle andere werkzaamheden worden als onderhoud geclassificeerd en komen ten laste van de exploitatie.

Als bij het vervangen van de weg de totale infrastructuur (waaronder de openbare verlichting, het groen, de bankjes en dergelijke) wordt vervangen dan worden deze onderdelen niet als aparte componenten opgenomen, maar worden toegerekend aan de weg.

Activeringsgrens

We hanteren voor wegen de algemene activeringsgrens.

Afschrijven

De afschrijvingstermijn van asfaltwegen betreft 25 jaar. De afschrijvingstermijn van elementenverharding is afhankelijk van de riolering en stellen we gelijk aan de afschrijvingstermijn van riolering. In het geval van asfalt en elementenverharding op één weg hanteren we de afschrijvingstermijn van de soort verharding, die het meest overwegend aanwezig is (in oppervlakte).

Openbare verlichting

Investering of exploitatie

Planmatige vervanging van mast en armatuur tegelijkertijd is een investering. Planmatige vervanging is het vervangen van alle masten en armaturen in een straat, buurt of wijk. Incidentele vervanging is exploitatie, omdat dit is om de openbare verlichting in een straat, buurt of wijk op kwaliteitsniveau te houden.

Remplace-werkzaamheden betreft planmatig vervangen lamp en schoonmaken kap en controle op elektrotechnische werking. Dit betreft onderhoud en komt ten laste van de exploitatie. Ook de vervanging van alleen de armatuur is onderhoud en komt ten laste van de exploitatie.

Activeringsgrens

We hanteren voor openbare verlichting een jaarinvesteringbudget. Bij een jaarinvesteringbudget hanteren we de algemene activeringsgrens.

Afschrijven

De afschrijvingstermijn van een mast is 35 jaar. Dit betreft een gemiddelde van een aluminium en stalen mast.

Rioolgemalen

Investing of exploitatie

De hoofdgemalen bestaan uit het gebouw en de installatie (pomp, schakelkast en leidingwerk). De midden- en mini-gemalen betreft alleen de installatie (pomp, schakelkast en leidingwerk). Een vervanging van pomp, schakelkast of leidingwerk is een investering. Een vervanging van een onderdeel van pomp, schakelkast of leidingwerk is onderhoud en dus exploitatie. Overige werkzaamheden betreffen dagelijks beheer en onderhoud en komen ten laste van de exploitatie.

Activeringsgrens

Voor de rioolgemalen hanteren we de algemene activeringsgrens. Bij rioolgemalen wordt het bedrag van de componenten pomp, schakelkast en leidingwerk bij elkaar opgeteld en vervolgens getoetst aan de activeringsgrens.

Afschrijven

Voor de hoofd- en midden-gemalen hanteren we de componentenbenadering. We hanteren een levensduur van 20 jaar voor de pomp en de schakelkast en 50 jaar voor het leidingwerk voor de hoofd- en midden-gemalen. De levensduur van een mini-gemaal is 20 jaar.

Groen

Investing of exploitatie

De herinrichting van het groen in een gebied (zoals begraafplaats of ander aaneengekoppeld groengebied bijvoorbeeld een straat, wijk of buurt) zien we als een investering. Het vervangen van afzonderlijke stukken groen door de hele gemeente heen betreft onderhoud, omdat het niet één gebied betreft, maar onderhoud is van gebieden binnen Zwijndrecht. Het vervangen van een aantal bomen of struiken in een gebied als gevolg van stormschade/ziekte betreft onderhoud, want dit is om het actief (het groengebied) weer in zijn oorspronkelijke staat te brengen. Inboet is delen van een beplantingsvak vervangen en wordt onder onderhoud geschaard en dus exploitatie.

Activeringsgrens

We hanteren voor groen een jaarinvesteringsbudget. Bij een jaarinvesteringsbudget hanteren we de algemene activeringsgrens.

Afschrijven

We hanteren een levensduur van een groengebied en een beplantingsvak van 20 jaar.

Beschoeiingen

Investing of exploitatie

Vervangen van een beschoeiing wordt gedaan wanneer de combischotten en houten palen niet als meer als een constructie fungeren en dat repareren of herstellen niet meer mogelijk is. De hele watergang wordt dan vervangen.

Herstel (groot onderhoud) aan een beschoeiing vindt plaats wanneer voor een deel van de watergang de combischotten of houten palen verrot zijn, scheef staan of verzakt zijn. In deze gevallen worden er herstellende werkzaamheden uitgevoerd om de levensduur te halen. Reparatie

(klein onderhoud) aan beschoeiing vindt plaats aan kleine beschadigingen aan en rondom de beschoeiing. Dit is bijvoorbeeld het repareren van enkele palen, vervangen van grond dicht weefsel en uitvullen van spoelgaten. Dit gaat ten laste van de exploitatie.

Activeringsgrens

We hanteren voor beschoeiingen een jaarinvesteringsbudget. Bij een jaarinvesteringsbudget hanteren we de algemene activeringsgrens.

Afschrijven

We hanteren een levensduur van 25 jaar.

Sportvelden

Investing of exploitatie

Een kunstgrasveld bestaat uit drainage, fundering en de kunstgrasmat met ieder hun eigen levensduur. Een grasveld bestaat uit drainage en een toplaag ook met ieder hun eigen levensduur.

Overige investeringen op sportvelden zijn hekwerken, verlichting en dug-out.

Activeringsgrens

We hanteren voor sportvelden de algemene activeringsgrens. Bij sportvelden wordt het bedrag van de componenten fundering, pomp en toplaag bij elkaar opgeteld en vervolgens getoetst aan de activeringsgrens.

Afschrijven

We hanteren voor sportvelden de componentenbenadering. We hanteren verschillende levensduren per soort veld en de overige componenten, zie hiervoor de bijlage.

Gebouwen

Investing of exploitatie

We zien een gebouw als één geheel en niet als componenten. Verschillende onderdelen zijn bij vervanging dan onderhoud bij gelijkblijvend kwaliteitsniveau (je houdt het gebouw op kwaliteitsniveau). Bij tussentijdse (levensduurverlenging of kwaliteitsverbetering) investering hanteer je de restant afschrijvingstermijn van het geheel van het pand.

Activeringsgrens

We hanteren voor gebouwen de algemene activeringsgrens.

Afschrijven

De levensduur van een pand is 40 jaar.

Bijzondere onderwerpen

Componentenbenadering

De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele waardevermindering van die delen. Per deel kan de technische of economische levensduur namelijk verschillen.

De opsplitsing in componenten wordt bepaald aan de hand van de economische of technische levensduur. De componentenbenadering resulteert in verschillende afschrijvingstermijnen voor ieder onderdeel. Voor de looptijd van de afschrijvingstermijnen zijn geen voorschriften.

Voorwaarden voor het niet toepassen van de componentenbenadering zijn:

- inzicht in de langjarige vervangingsplanning door middel van een beheersysteem, zodat er voldoende inzicht is in de benodigde onderhoudsbudgetten;
- redelijke bulk van areaal, zodat je pieken en dalen in het onderhoud tussen verschillende objecten met elkaar kan afvangen/verrekenen.

Indien (nog) niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, dan hanteren we de componentenbenadering.

Voorbeelden van activa waarbij we de componentenbenadering hanteren zijn hoofd-rioolgemalen en sportvelden.

Jaarinvesteringsbudget

We hanteren jaarinvesteringsbudgetten als het activeren van deze objecten per locatie tot onnodig veel administratieve lasten leidt voor relatief gezien geringe bedragen. Indien hiervoor gekozen wordt, zal een investeringsbudget in de naam een jaartal hebben. Deze investeringsbudgetten worden altijd afgesloten aan het einde van het betreffende jaar, eventuele restbudgetten uit jaar T, worden dan toegevoegd aan het investeringsbudget voor T+1.

Voorbeelden van activa met een jaarinvesteringsbudget zijn; openbare verlichting, beschoeiingen, spelen, tractie, ICT en inrichting gemeentehuis.

Bij een jaarinvesteringsbudget hanteren we de algemene activeringsgrens.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

Onderzoeks- en voorbereidingskosten die direct aan het actief zijn toe te rekenen worden als onderdeel van de vervaardigingsprijs geactiveerd. Het kan voorkomen dat er nader onderzoek plaatsvindt om een goede kostenraming te kunnen maken, maar dat de uiteindelijke start van de vervaardiging van het actief een aantal jaren (maximaal 5 jaar) later ligt. Ook deze onderzoekskosten zijn direct toe te rekenen aan het actief.

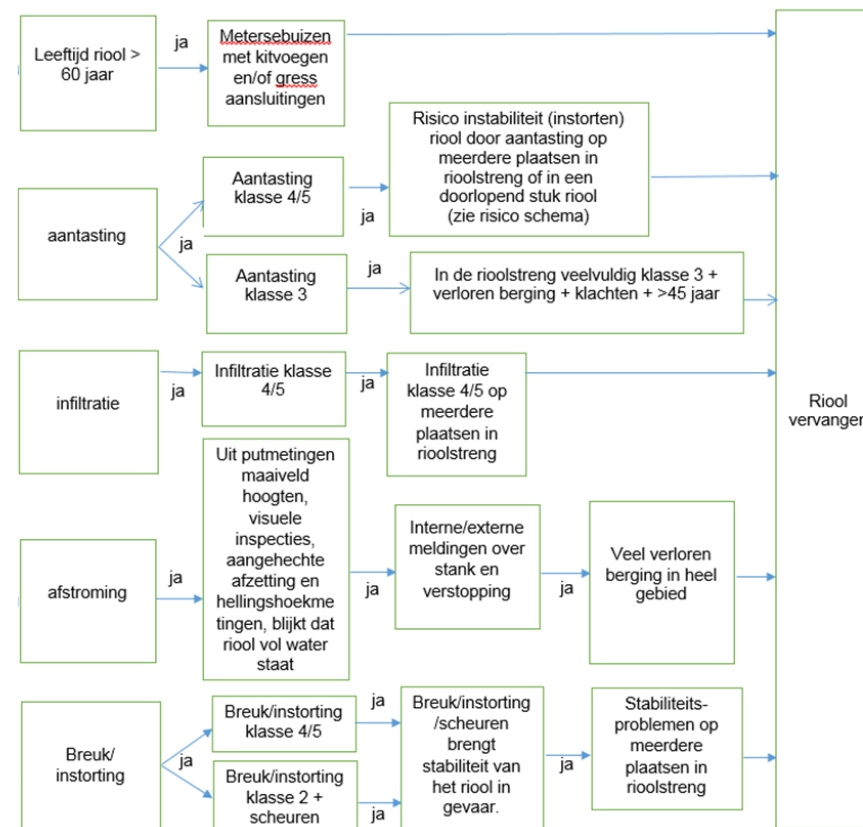
Bijlagen

Overzicht levensduur en activeringsgrens

Onderstaand overzicht is niet limitatief.

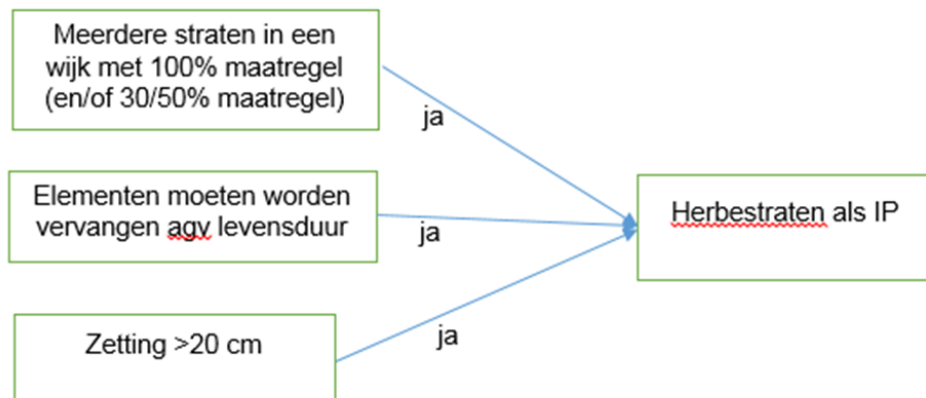
Soort vaste activa	Sub-onderdeel	Levensduur (in jaren)	Jaar- investeringsbudget
Riolering	Riolering	50	Nee
Wegen	Asfalt	25	Nee
	Elementenverharding	50	Nee
Openbare verlichting	Aluminium/staal	35	Ja
Rioolgemalen	Hoofdgemaal		Nee
	- pomp en schakelkast	20	
	- leidingwerk	50	
	Midden-gemaal		Nee
	- pomp en schakelkast	20	
	- leidingwerk	50	
	Mini-gemaal	20	Nee
Groen		20	Ja
Beschoeiingen		25	Ja
Sportvelden	Kunstgrasveld		Nee
	- leidingwerk, drainage en fundering	20	
	- beregeningspomp	15	
	- kunstgrasmat	10	
	Grasveld		Nee
	- leidingwerk, drainage en fundering	30	
	- beregeningspomp	15	
	- top laag	10	
	Verhard sportveld		Nee
	- drainage en fundering	20	
	- top laag	10	
	Sportmeubilair (dug-outs, doelen, scorebord, e.d.)	15	Nee
	Veldafscheiding, leunhek, ballenvangers, verharding en verlichting (armatuur), e.d.	20	Nee
	Masten en terreinafrastering	40	Nee
Gebouwen		40	Nee
Damwanden en kademuren	Houten damwand	25	Nee
	Kadeconstructie	50	Nee
	Talud	80	Nee
Bruggen	Composietbrug	60	Nee
Spelen		12	Ja
Tractie		8	Ja
Inventaris	Bijvoorbeeld inrichting gemeentehuis	10	Ja
ICT		4	Ja

Projecten met noodzaak vanuit riolering

Projecten met noodzaak vanuit wegverharding

elementenverharding

asfaltverharding

